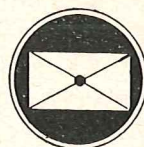

norsk FILATELISTISK TIDSSKRIFT

TIDSSKRIFT

FOR FRIMERKESAMLERE

Utgitt av NORSK FILATELISTFORBUND

REDAKTØR: JARLE O. STENS DAL

Redaksjonens adr.: Postboks 46, Høvik

NR. 8

AUGUST 1952

11. ÅRG.

IMPRESSIONS OF EUROPEAN STAMP SHOWS

By Ernest A. Kehr,

Stamp News Editor, N. Y. Herald Tribune.

We Americans are accustomed to having everything that is «the biggest» — «most important» or «outstandingly sensational», whether it be industrial production, natural scenery, motion pictures or stamp exhibitions. We, here, have been most fortunate and lucky in our every field of endeavor and particularly blessed by the wealth that Almighty God has stored in our land so perhaps we may be justified in our pride.

It becomes unusual therefore, that an American should willingly admit that he has seen and witnessed in Europe, philatelic exhibitions that impressed him as being superior to any we, with all our experience and practice and ability, have ever had in our land.

But such an admission *must* be made if one is to be fair and make comparisons purely on the basis of objective reporting, whether we discuss Imaba, Betipec, Pexip, Ecse, London, Centilux or Itep.

To understand why a continental show can be more impressive than those in

Ernest A. Kehr.

America, one first must realize the important difference in the organizations of our stamp shows. In the United States, international exhibitions are purely private enterprises; every cent of cost, every ounce of labor must be contributed by or paid for by a group of individual collectors and dealers who are members of the Association for Stamp Exhibitions. We have absolutely no governmental source to which we can go for financial assistance to build the show, or to pay defi-

cits if our expenses are in excess of income. As a consequence, we must present the shows with an eye towards attracting a huge attendance, which immediately involves «ballyhoo» and sensational advertising techniques. We must have features which blasé, cold editors, newsreel executives and radio program directors will use in their media, thereby whetting the interest of the multitudes, many of whom don't even know what is stamp collecting.

At the 1947 exhibition, for instance, the committee even had to spend approximately \$ 25 000 to pay for the installation of the Post Office and Treasury Departments' displays in order to get impressive representation from these branches of our government who sell and produce the stamps we collect!

Not having a similar problem on the continent, international exhibitions can be treated considerably differently. Since the philatelic groups actually serve more in an advisory capacity and the government undertakes to foot the bill they can plan and prepare shows that are on that high, dignified plane which serious philatelic pursuits deserve. The special issues of postage stamps, sold to collectors at a premium, provide the income necessary to pay for the heavy bills involved in staging a show of these proportions. It makes little difference whether one person or a thousand actually comes to the show and pays his admission fee.

In America we depend largely upon dealers who will rent booths and exhibitors who'll pay entry fees for their frames — and to get the maximum number of both we must of necessity sacrifice layout beauty in favor of filling the hall with as many income-producing sources as possible.

Considering this, it now is possible to discuss the exhibitions. Unhampered by the difficulties which beset us, the Europeans have put on shows which are the ultimate of desired attractiveness and beauty. Every thing about them: the displays, the halls, the ceremonies all are on a dignified plane which puts philately

on a level with the cultural arts: it makes the participant and visitor feel that he is engaged in a tremendously erudite avocation while the non-collector is given the impression that our avocation is important.

All of the exhibitions I've seen since the end of the war have carried that theme, but I am frank in saying that ITEP, staged in Utrecht, has done the best job of all. The manner in which Mr. K. Kuiler designed the layout of the exhibition hall; the manner in which the executive committee — notably T. van Houwelingen, J. van Amstel and Miss van Dam — organized the management, and the manner in which C. d'Artillac Brill supervised the public relations and publicity are accomplishments so impressive that words cannot fully credit them for the job they did, for Itep, and for stamp collecting generally. To visit an exhibition: to see the precious gems of the philatelic world so magnificently displayed amid airy well lighted, surroundings, fragrant with the scent of flower gardens, and to meet with the «greats» of the European philatelic field in an atmosphere that breeds friendship and conviviality while honored by the presence of the highest government officials is a spirit which one will find only at the foreign exhibitions. To have accomplished that, then, is the acme of philatelic promotion. I can but humbly congratulate the organizers and thank them for having enabled me to witness it all.

Stempelutstilling i Stockholm.

I samarbeid med det svenske postmuseum arrangerer Sveriges Filatelist-Förening i Stockholm den første nordiske stempelutstilling i Postmuseums lokaler i tiden 7. til 16. november.

I utstillingen — som kalles «PoststämpeIn genom fyra sekler» — deltar det norske og en rekke andre postmuseer, og man håper at samlere, først og fremst fra de nordiske land, men også fra andre, vil utstille vakre og for sitt land representative samlinger.

Utstillingen får sitt spesielle postkontor med spesialstempel, og der vil også bli utgitt spesielle konvolutter og kort for utstillingen.

*Ved henvendelser til tidsskriftet
må svar-porto alltid vedlegges.*

INNTRYKK FRA EUROPEISKE FRIMERKEUTSTILLINGER

Av Ernest A. Kehr,

frimerkeredaktør «N. Y. Herald Tribune».

Vi amerikanere er vante til å ha alt som er «det største», «det viktigste» eller «det mest sensasjonelle», enten det gjelder industriell produksjon, natursceneri, film eller frimerkeutstillinger. — Vi har vært heldige i alt vi har foretatt oss og blitt særlig velsignet ved den rikdom den allmektige gud har nedlagt i vårt land, så vi kan muligens ha rett i vår stolthet.

Det er derfor usedvanlig at en amerikaner villig må innrømme at han i Europa har sett frimerkeutstillinger som — til tross for all vår erfaring, praksis og dyktighet — ga ham inntrykk av å ligge langt over hva vi noensinne har hatt i vårt land.

Men en slik innrømmelse må gjøres hvis en skal være rettferdig og trekke sammenlikninger utelukkende på basis av objektiv reportasje, enten vi diskuterer Imaba, Bepitec, Pexip, Ecse, Centilux eller Itep.

For å forstå hvorfor en europeisk utstilling kan være mer imponerende enn de amerikanske, må en ha en viktig forskjell i organiseringen for øye. I Sambandsstatene er utstillinger rent private foretagender, enhver omkostning, ethvert arbeid, må betales eller ytes av en gruppe samlere eller handlere som er medlemmer av «The Association for Stamp Exhibitions». Vi har ingen offentlig kilde som vi kan øse av for finansiell støtte ved oppbygging av utstillingen eller som kan betale underskudd hvis våre utgifter er større enn inntektene. Vi må følgelig legge an utstillingen med henblikk på å trekke store skarer av besøkende til den, og dette må gjøres med «ballyhoo» og sensasjonell reklameteknikk. Vi må ha objekter som blaserte, kalde redaktører og som ukerevy- og radioprogramdirektører kan benytte i sine utsendinger. Derved skjerper de interessen til de store masser og der er det mange som ikke engang vet hva frimerkesamling er.

Ved 1947 utstillingen for eksempel måtte komiteen bruke \$ 25 000 på postverkets og finansdepartementets stands for å opp-

nå en verdig representasjon fra disse grener av vår administrasjon, som selger og lager de frimerker vi samler!

Da man ikke har et liknende problem på kontinentet, kan internasjonale utstillinger legges an helt annerledes. Da de filatelistiske sammenslutninger i virkeligheten mer tjener i rådgivende retning og regjeringen betaler regningen, kan de planlegge utstillinger der ligger på det høye nivå som alvorlig filatelistisk forskning fortjener. Spesialutgaver av frimerker som selges til samlere med et tillegg, skaffer de nødvendige inntekter til å betale de store regninger som følger med iscenesettelsen av utstillinger av dette omfang. Det har lite å si om der kommer én eller tusen besøkende til utstillingen og der betaler billetten.

I Amerika er vi avhengige av handlere som vil leie stands og utstillere som vil betale rammeavgifter, og for å få det største antall av begge, må vi nødvendigvis slå av på det stilige i arrangementet for å fylle lokalene med så mange inntektsgivende kilder som mulig.

Dette tatt i betraktning er det nå mulig å diskutere utstillingene. Uhemmet av de vanskeligheter som plager oss, kan europeerne lage utstillinger som er toppen av oppnåelig tiltrekning og skjønnhet. Alt ved dem: objektene, lokalene, seremoniene, alt ligger på et verdig plan som stiller filatelien på like fot med kunsten: deltakere og besøkende gis en følelse av å være med i et veldig lærd gjøremål, mens den ikke samlende får inntrykk av at vårt gjøremål er av betydning.

Alle utstillinger som jeg har besøkt siden krigens slutt, har vært lagt slik an, men jeg må ærlig tilstå at ITEP i Utrecht har vært den beste av alle. Måten på hvilken arkitekt K. Kulier tegnet arrangementet av utstillingslokalene, måten på hvilken utstillingskomiteen — særlig T. van Houwelingen, J. van Amstel og frk. van Dam — organiserte ledelsen, og måten på hvilken C. d'Artillac Brill overvå-

(Forts. side 128.)

DEN NYE METODE FOR UNDERSØKELSE AV VANNMERKER

Av Carl H. Werenskiöld.

I min artikkel «Norge nr. 36, 37 og 38 — 10 øres Johnsen utgavene» i nr. 5 av dette tidsskrift, beskrev jeg bl. a. en ny metode for undersøkelse av vannmerker, og da spesielt de vanskelige Moestue vannmerker. Metoden består i en kontrollert bløtning av frimerket i vann, bruk av et passende fargefilter, og bestemmelse av vannmerket med svakt lys. Når jeg kaller metoden ny, vil kanskje noen stille seg litt skeptisk, og en forklaring synes derfor å være på sin plass. Foruten den vanlige metode med bensin, er bruken av vann, fargefilter og lys — hver for seg — kjent. Allikevel var og ble resultatene med disse vanskelige vannmerker dårlige, og mange samlere har måttet legge til side store kvanta av merker som ubestemmelige med hensyn til vannmerkene. Det nye i min metode består i en effektiv kombinasjon av kontrollert bløtning av frimerket i vann, bruken av passende fargefilter, og bestemmelse av vannmerket med kontrollerbart svakt lys. Denne kombinasjon er et resultat av langt arbeid for å finne en brukbar metode.

Hvis merket bare våtes et øyeblikk, antar «vannmerket» ofte en høyst uregelmessig form på grunn av at vannet absorberes ujevnt, og det blir vanskelig eller umulig å bestemme vannmerkestillingen. Hvis merket derimot bløtes ca. 2 minutter i kaldt vann (eller ca. 1 minutt i lunkent vann), kommer man som oftest til et utvetydig resultat. Hvis man lar merket ligge i vann for lenge, la oss si en halv time, har vannmerket en tendens til å bli mindre tydelig igjen. Frimerker på tykt papir skal gjerne bløtes litt lenger enn de andre. En skal helst ikke ha mer enn ca. 4 merker i bløt på én gang, da kontrollen med bløtetiden ellers blir vanskelig eller ugjennomførbar. Og man undersøker selvfølgelig det tynneste merket først, det tykkeste sist, før man igjen legger 3—4 merker i bløt. Hvis man bruker lunkent vann, blir kontrollen naturligvis vanskeligere, og da er det best å redusere antallet av merker i samtidig bløt.

Fargefilteret skal som regel være av samme eller liknende farge som frimerket, innen rimelige grenser. Et utvalg av tre filter, rødt, grønt og blått, er som oftest tilstrekkelig, i hvert fall inntil videre forskning i dette vanskelige felt kan foreskrive mer nøyaktige regler. De gule merker er noe for seg, og rødt (ikke gult) filter er mest tjenlig med disse merkene. Hensikten med fargefilteret er å gjøre frimerkebildet usynlig, så vidt mulig (avstemplingen forsvinner dessverre ikke), så man kan vie oppmerksomheten mer udelt til papiret og vannmerket.

Hva lyset angår, skal arrangementet helst være slik at man kan variere lysstyrken gradvis til kontrasten mellom papiret og vannmerket blir så utpreget som mulig. I løpet av min undersøkelse hadde jeg arbeidet med sterkere og sterkere lys, for likesom å slå et hull gjennom disse nederdrektige vannmerkene, da den store overraskelsen kom, helt tilfeldig: at lyset må være svakt, og at kontrasten blir best når merket ser temmelig mørkt ut.

I min før nevnte artikkel beskrev jeg apparatet i sin enkleste form. Imidlertid har jeg nå konstruert et apparat som er mer bekvemt å arbeide med — og tillike mer effektivt. Konstruksjonen er som antydnet i fig. 1.

Lyset fra lampen L reflekteres fra den hvite papplaten R opp gjennom filteret F, hullet H, gjennomhullet papplade P, glassplaten G og frimerket M, og videre opp gjennom linsen A og observasjonsgluggen O til øyet. Både det store kammer K og det lille kammer C er malt svart på innsiden, likeledes boksens overdel med gluggen O. Det øvrige av utsiden kan være svart eller av annen ønskelig farge. Ved undersøkelsen sitter man opp mot boksens forside X, som har en bredde av ca. 12 cm, av stabilitetshensyn. Den del av apparatet som er vist i fig. 1, vender altså til høyre og er åpen (så lampen får ventilasjon), med unntagelse av det lille kammer C, som er forsynt med en noe forkortet klaff, hengslet oventil, slik at det blir en åpning av ca. 1 cm høyde hvor

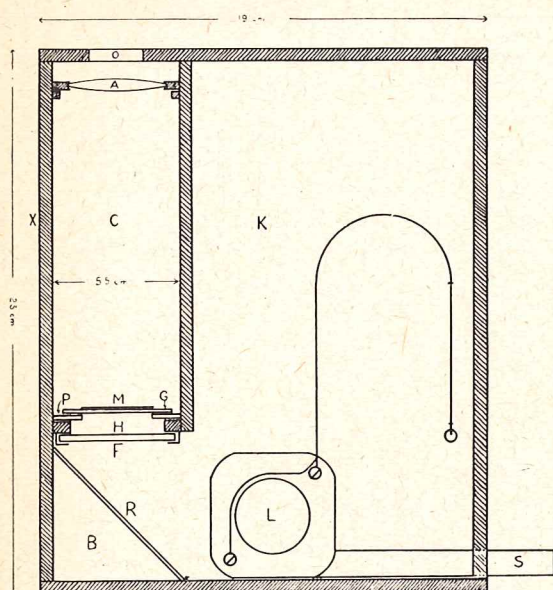

Fig. 1.

- L = 5 watt matt, hvit elektrisk lampe — med bøyelig ledning som går ut gjennom boksens rygg.
 S = Flat stokk med påmontert lampe L.
 B = Trekantet blokk med påliggende hvit pappplate R.
 F = Fargefilter.
 H = Sentralt stort firkantet hull.
 P = Svart papplate med mindre hull av frimerkeformat (litt snaut, ca. 18 × 22 mm for posthorn øresmerkene).
 G = Glassplate.
 M = Frimerke.
 A = Linse, ca. 15 cm brennvidde.
 O = Sentral, rund observasjonsglugg.

glassplaten G må innføres ved undersøkelsen. Lampen L er montert på stokken S, som kan forskyves gjennom en åpning i boksens vegg, slik at lampens avstand fra reflekterende papplate R kan varieres etter ønske.

Arbeidsmetoden er som følger: Frimerket (ett eller flere, som antydnet ovenfor) legges i bløt og overføres deretter i våt tilstand, og med billedflaten ned, til glassplaten G, som så skyves gjennom åpningen inn i det lille kammer C, slik at merket kommer rett over hullet i papplaten P. Glassplaten skal være noe smalere og lenger enn golvet i det lille kammer C, så man kan håndtere platen kekvent for riktig plassering av merket. Lampen L, som foreløpig befinner seg i innskjøvet stilling, fjernes nå gradvis ved at man trekker i stokken S, idet man ved observasjon gjennom gluggen O søker den beste kontrast for vannmerket. Med 5-watt

lampe finner jeg som regel at den må trekkes nesten til fjerneste stilling. Man må selvfølgelig kontrollere nøye at merkets stilling på glassplaten alltid er rettstående, så vannmerkestillingen kan noteres riktig. Med andre ord: innbyrdes stilling av hullet i papplaten P, glassplaten G og merket M, sett fra gluggen O, vil normalt være som vist i fig. 2.

Glassplaten tas så ut igjen, og merket legges mellom trekkpapi og deretter straks over på en liten midlertidig huskeseddel, hvor man noterer vannmerkestillingen. Vannmerkets kvalitet varierer jo atskillig, og jeg finner det tjenlig å antyde denne også — som i følgende eksempler:

⊙ = vannmerkestilling 1, gjennomsnittskvalitet.

⊙ —»— svakt, men stillingen sikker.

⊙ —»— meget tydelig.

⊙ —»— meget tydelig og bra sentrert.

? Vannmerke usynlig, eller stillingen ubestemmelig.

Når merket er tørt, kan man da notere vannmerkestilling og kvalitet (som angitt på huskeseddelen) med bløt blyant på merkets bakside. Som regel liker jeg ikke å skrive på merkets bakside, men man må vel gjøre en unntagelse når det kommer til vannmerkestillingene, som det jo tar tid å bestemme.

Apparatets konstruksjon kan selvfølgelig varieres i visse henseender. Man kan for eksempel bruke en plate G av vannklart plastisk materiale (Plexi-glass) i stedet for glass. Og lampen L kan være farget (hvorved separat fargefilter bortfaller), men skal da helst være matt, slik at lyset blir jevnt fordelt.

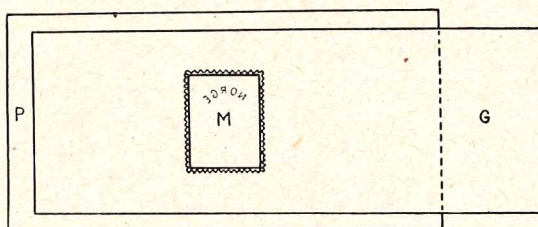

Fig. 2.

For å kunne bidra til spørsmålet om vannmerkestillingenes relative sjeldenhetsgrad, må man holde nøye regning og oppføre i tabell alle merker som man undersøker. Alle merkene, uansett vannmerkekvalitet, kommer selvfølgelig med i statistikken, men man legger til side merkene med høyeste kvalitetsnotater, for innsetning i album eller til bytteformål.

Ved undersøkelsen må man (som med bensin) ta tilbørlig hensyn til de fettaktige linjer som ofte oppstår i nærheten av avstemplingen, så man ikke kommer i skade for å oppfatte dem som tilhørende vannmerket.

Denne undersøkelsesmetoden, som jeg av korthetshensyn vil kalle den «våte», er fullt effektiv med Moestue II og III vannmerker, og med Lyche vannmerke IV, men byr av og til på overraskelser som det er vanskelig å gi god forklaring på. Jeg har således arbeidet litt med Bentse vannmerke I på nr. 25 merker (10 øre skravert posthorn). Det viste seg at når merkene ble bløtet på vanlig måte, antok «vannmerkene» de besynderligste former, som ikke kunne tydes med rime-lighet. Jeg praktisk talt kokte noen av merkene i eksperimentelt øyemed, men uten forbedret resultat. Men når så de samme merker ble undersøkt i tørr tilstand i apparatet, ble «hestene og kuene» plutselig forvandlet til de skjønneste posthorn.

Forsynt med et apparat som beskrevet, og med bensinskål, har vi nå til vår rådighet følgende fire metoder som supplerer hverandre i brukbarhet:

VM = Den våte metoden som beskrevet.

TL = «Tørt mot lys». Frimerket i tørr tilstand undersøkes i apparatet med fargefilter og med kontrollert lys.

BM = Bensinmetoden.

TS = «Tørt mot svart». Frimerket undersøkes tørt mot en svart bakgrunn — som f. eks. i bensinskålen.

Med vannmerkene II og III er VM best, TL ofte brukbar, BM som regel ikke brukbar. Med vannmerke IV er VM og BM best, TL ofte bra. Med vannmerke I er BM best (når den kan anvendes), TL og TS brukbar til bra, men VM som regel ikke brukbar. Katalogen advarer mot bruken av bensin med visse dypptryksmerker, og i slike tilfelle bør en forsøke de tørre metoder TL og TS.

Ridderkors og gullmedalje.

Den kjente danske filatelist, arkitekt *J. Schmidt-Andersen*, er nylig blitt ridder av Danebrog som påskjønnelse for sitt arbeid for dansk filateli. Samtidig mottok han gullmedaljen for sin samling av Danmarks frimerker fra ITEP utstillingen i Utrecht.

Vi sender ridderen og gullmedaljøren våre hjerteligste gratulasjoner.

FRANKER FILATELISTISK!

En del lesere finner det er noe forskjell på liv og lære med hensyn til tidsskriftets oppfordring og dets egen frankering. — Redaktøren personlig er ikke særlig begeistret for oppfordringen, idet han mener at enhver frankering er filatelistisk, mens der selvfølgelig kan være forskjell på verdien av den.

Når tidsskriftet franker «u»filatelistisk av og til, så skyldes dette at det mottar ganske betydelige innbetalinger for annonser og abonnement i frimerker, og disse må brukes opp. Bebreidelsen er altså en boomerang: Ved innbetalinger i frimerker til tidsskriftet — bruk «filatelistiske» frimerker.

Inntrykk fra europeiske -

(Forts. fra side 125.)

ket forbindelsene med publikum og reklame, er bedrifter så imponerende at ord ikke er nok for å uttrykke hva de gjorde for Itep og for filatelien i alminnelighet. Å besøke en utstilling, å se der de største filatelistiske sjeldenheter i verden, framlagt i luftige, blomsterduftende, godt opplyste lokaler, og å møte «de store» i europeisk filateli i en atmosfære som utvikler vennskap og kameratskap, mens man er beæret ved tilstedeværelsen av de høyeste regjeringsembetsmenn — det er bare noe man kan ved en utenlandsk utstilling. Å ha fullbrakt dette er toppunktet av framhjelp for filatelien. Jeg kan bare lykkes ønske organisatorene og takke dem for å ha fått overvære det hele.

INTERNASJONAL FILATELI

To redaksjonelle artikler fra The Philatelist, mai 1952.

Oversatt av J. Østbye med spesiell tillatelse fra mr. Henry M. Good-kind, redaktør av «The Philatelist».

De to følgende redaksjonelle artikler kunne gjerne kalles «To sjeler — én tanke». Nettopp som redaktøren hadde skrevet sin, kom det en fra major Anthony Walker, tidligere redaktør av det velkjente engelske ukemagasinet «Stamp Collecting». Siden de er så nær knyttet sammen, er det besluttet å la dem komme som en enhet.

Hobbyens framtid.

Av major Anthony Walker.

For å dempe enhver mulig mistanke, skal jeg begynne med å komme mine senere kommentarer i forkjøpet ved å si at framtiden for vår hobby sikkert er lys, men jeg tror vi må følge en noe annen kurs enn den som holdes nå.

Da jeg for 25 år siden begynte å samle frimerker som gutt, var jeg ikke mer enn gutter flest oppmerksom på de veldige økonomiske interessene som er forbundet med hobbyen. Jeg må tilstå at jeg var meget glad når jeg oppdaget at jeg hos en frimerkehandler hadde kjøpt et merke for 1 shilling som ville ha kostet 10 hos en viss kjent handler i London. Men da jeg forsøkte å selge det med fortjeneste, fikk jeg min første lærepenge når det gjelder handel med frimerker. Handleren bød meg 10 sh. for en samling med en katalogverdi av over 200 sh. etter Gibbons. Denne lærepengen tok jeg meg ad notam, og jeg besluttet aldri mer å kjøpe for videre salg — men bare for min egen samling.

Ved å holde meg strengt til denne læresetning fant jeg — til min store forbauelse — at jeg allikevel kunne selge med fortjeneste. De østerrikske velgjørenhetsmerkene og den 10 sh. Dolfuss som jeg kjøpte på postkontorer i Østerrike, andre merker som jeg kjøpte til samlingen på forskjellige steder i Europa — alt dette solgte jeg i 1938 med god fortjeneste. — Hvor jeg enn tilfeldigvis var under krigen, kjøpte jeg noen frimerker som minne fra stedet — det var noen steder som jeg ikke trengte noen erindring fra, men jeg kjøpte frimerker likevel! — og jeg fant til min overraskelse at jeg vel hjemme i England kunne selge dem med fortjeneste (hvilket jeg gjorde), i noen til-

felle for hundre ganger kjøpesummen. I alle disse tilfellene visste jeg at det ennå var enorme lager av merkene hos handle-re, spekulanter og samlere i Asia. Da man kom med disse fantastiske budene, la jeg vekt på å fortelle kjøperen at jeg syntes hans tilbud var for høyt. Svaret var bestandig omtrent slik: «Har det noe å si? De tjener jo på det.» — Men det hadde noe å si, og det *har* noe å si fordi jeg vet at mange samlere ved å vente noen få år kunne ha kjøpt de samme merkene for en brøkdelen av det de betalte meg. Et illustrerende eksempel er de burmesiske «påfuglene». Jeg fikk tak i noen mens jeg var i Burma, og solgte dem da jeg kom tilbake fordi jeg var lite interessert i dem. Til min overraskelse ble det etterpå servert en historie både i England og U.S.A. om at det var ekte frimerker som hadde vært postalt brukt i Burma. Jeg brukte en del tid på å framholde i pressen hva jeg og enhver annen samler som hadde vært på stedet, visste, nemlig at de var souvenirs, som uten tvil kunne ha vært brukt postalt, men at kanskje bare en halv prosent av dem virkelig var blitt brukt. Langt den største delen ble laget for å selges til samlere i den japanske invasjonarméen, og de høye prisene som de ble omsatt til, lamslo alle som visste hvor alminnelige de var. Men i 1946 ville ikke samlerne bli hindret i å kjøpe dem. En slags «furor emptoris» — kjøpergalenskap — hadde fått tak på dem. Burma og japanske okkupasjonsmerker var bare en side av den alminnelige sykdommen. Alle frimerkepriser røk i været. Det så ut som alle samlere var spekulanter. Alle tiders mest nedverdiggende spekulasjonsutgave, som til evig skam for oss ble laget av den engel-

ske regjering — sølvbryllupsmerkene av 1948 — ble ivrig kjøpt, skjønt noen få mer alvorlige samlere begynte å lure. — Fremmede regjeringer mesket seg på samlerne: agenter, spekulanter og pengeplaserere i New York, London og andre byer solgte «frimerker» for regjeringer som hersket over noen tusen analfabeter, for regjeringer som ikke hadde noe postverk, for regjeringer som regjerte over — ingenting. Alt som lignet et frimerke lot seg selge, særlig hvis det gjennom en listig pressekampanje var blitt antydnet at opplaget var lite og at det ville bli en «god pengeplaserings». En utmerket gjennomført pressekampanje i U.S.A. fikk salget særlig av U.S. jubileumsmerker til å nå rent astronomiske høyder og sørget på den måten for at «pengeplasererne» ikke engang fikk pengene sine igjen. En nøktern samler i U.S.A. skrev til meg at han var blitt budt og hadde kjøpt (i 1951) ubrukte U.S. jubileumsmerker til et pålydende av 1000 dollars for 250 dollars kontant. (Merkene var fra hva han kalte «Egg»-perioden, navnet refererte til et spesielt uttalt tilfelle av politisk jobbing fra en kongressmanns side). — «Derfor,» skrev han, «er jeg redd for at De kommer til å måtte slite med disse merkene på brevene fra meg en stund framover: jeg har ikke råd til å la være å redusere mine portoutgifter med tre fjerdedeler.»

Britiske kolonimerker var intet unntak. Selv etterat de store felles-seriene for koloniene hadde vist seg å være et temmelig fuktig fyrverkeri, fortsatte de koloniale regjeringer (på inntrengende oppfordring fra Colonial Office i London) å pøse ut nye unødvendige utgaver — fordi samlerne brennsikkert ville komme til å kjøpe dem. Hvis moderlandet selv utga en spesiell serie i en eller annen anledning — som kanskje berettiget en frimerkeutgave — så måtte frimerkene overtrykkes for ubetydelige dependencies og oversjøiske territorier, hvis innbyggere neppe hadde noen bruk for et frimerke.

Frankrike, Italia, Portugal og mange andre var smittet av den samme syken. (I disse tilfeller var de blitt vaksinert for lenge siden, men det viste seg at vaksinen ikke hadde slått an.) De aller siste år har vist den største flom av nye frimerker siden det ble oppfunnet, og i nesten alle tilfelle er det samlerens feil.

Hvis De, samleren, ikke kjøpte, ville det ikke bli nye utgaver i det hele tatt. Denne

påstanden må naturligvis modifieres noe, men stort sett er den helt sann, og vi er nå kommet dit at samleren har begynt å erkjenne det og har sluttet å kjøpe de nye utgavene.

Hva skal det bli til med våre dagers oversvømmelse? Markedet kan ikke absorbere alle de hundrer av millioner i pund, dollars, francs, escudos, lire, bolivar, rubler og pesetas i nye frimerkeutgaver som har flommet fra trykkpressene siden 1935. For noen av merkene kan en ikke gjøre regning med å få igjen halvparten av pengene om en venter i 50 år. Andre merker vil ikke bli verd å vaske de neste 80 årene heller — hvis de noengang blir det — i likhet med merkene fra De joniske øyene som en frimerkehandler taptserte sitt kontor med i 1865.

For fullt alvor vil jeg foreslå å ødelegge nyere merker i hektolitervis. Naturligvis trenger en ikke ødelegge U.S.A. jubileumsmerker ettersom de er gyldige til frankering, heller ikke engelske frimerker med bilde av de siste kongene, ettersom man følger den tradisjonen at bare merker med bilde av den regjerende konge og hans forgjenger er frankeringsgyldige, alle andre blir satt ut av kurs. Men enda er det igjen er stort antall fullstendig unødvendige merker med tvilsom postal gyldighet. Det vil bli innvendt at dette ikke kan tas alvorlig på grunn av den skaden det vil gjøre på handlernes lagre og for de firmaer som har enorme summer liggende i frimerker. Jeg er sikker på at et hvilket som helst firma i U.S.A., England og Frankrike (fremdeles de tre store på verdensmarkedet) kunne avskrive titusener av dollars, pund og francs i nyere merker uten skadevirkninger. Samtidige kunngjøringer om at firmaet i New York, firmaet i London og firmaet i Paris har tilintetgjort 100 000 UPU serier eller liknende nye utgaver, ville ha en umåtelig virkning på markedet, gjenopprette samlerens tillit til sin ene serie og småhandlerens til sine få serier på lager.

Som et videre mål ville jeg anbefale at hele verdens filatelistiske presse bannlyste fra sine spalter underretningsagenter, finansielle rådgivere og denslags, og at man i deres sted fikk en omhyggelig organisert kampanje som skulle oppdra samlerne i den tro at *de kan ikke tjene penger på frimerker!* Bare ved en streng selvkontroll fra redaktørenes og samler-

nes side kan dette gjennomføres. Hvis ikke, vil jeg profetere vår hobbys kvelningsdød i løpet av relativt få år. Enn videre: hver gang et lands styre (uten hensyn til hvor stort og mektig det er) varsler en ny serie frimerker, som ikke er gjort berettiget ved en eller annen virkelig betydelig nasjonal begivenhet, skulle alle filatelistorganisasjoner protestere omgående og kraftig og forplikte seg til ikke å kjøpe merkene. *Og når denne forpliktelsen var gitt, skulle de holde den.*

Vi burde få et fem års moratorium for nye utgaver, unntatt for slike som blir uunngåelige ved skifte av statsoverhode hvis det gjelder et land som har kongens eller presidentens bilde på frimerkene. Jeg skulle også like en UPU-forordning om at jubileums- og velgjørenhetsmerker skulle bannlyses i 10 år og souvenir-ark for bestandig. Det ville gi nyhetssamlerne en sjanse til å komme à jour. Men dette — det er jeg fullt klar over — er å bygge luftslott. Men jeg kan jo håpe, kan jeg ikke?

Dette er skrevet i skyggen av en elsket konges død, men også i den enda dypere skyggen av vissheten om at innen noen måneder skal jeg — eller hvilken som helst annen samler av britiske ny-utgaver — bli nødt til å betale omkring 50 pund — eller 150 dollars — eller 2000 kroner — for nyheter fra utallige britiske kolonier med bildet av vår nye dronning. Som så mange andre kommer jeg til å stanse i mine album ved Georg VI's død. Men dette er bare en halv løsning: frimerkene vil komme enten jeg samler dem eller ikke. Frimerkene med den avdøde konges bilde vil miste popularitet og velvilje fordi det — uten overdrivelse — er investert mange millioner i disse merkene. Hvor skal pengene til å kjøpe dronningmerkene komme fra, hvis det ikke blir fra salget av de andre? Hvis popularitet og etterspørsel synker, hva vil skje med de merkene som mange har solgt for å kjøpe nye?

Oppriktig talt tror jeg det er bedre at de blir brent enn at de skal vedbli å forgifte markedet i femti år eller mer. De kan aldri bli verdifulle, fordi de sjeldneste av dem ble solgt i større mengder enn selv det alminneligste av klassikerne fra det forrige århundre. Enda viktigere: de ble solgt — ikke til alminnelige mennesker som skrev brev, men til samlere som med omhu har beskyttet dem mot tidens

tann og sirkulasjon. — Hva vil så skje i framtiden? Jeg har overgitt meg til det synet at vår hobby vil overleve truselen fra nåtidens spekulasjon. Hvordan?

Hvis samlere kan overbevises om at en ikke kan tjene penger på å kjøpe nye utgaver, lagre dem noen få år og så kaste dem tilbake på markedet. Jeg vil innvie dem i noe som har vært en hemmelighet for mange av dem. Det er mer i hobbyen enn slavisk å kjøpe det som handlerne eller avisene rår en til. *De eneste samlerne som alltid har tjent penger på frimerker, er de som har studert dem*, og ikke bare frimerket selv, men bakgrunnen for dem, hvorfor de er utgitt, trykningsmåten, alle de mangfoldige detaljer i forbindelse med posten. Hvis De bruker mye tid på disse tingene, vil De uvegerlig berike samlingen med fruktene av studiet. Og disse studiene vil øke etterspørselen blant andre — det er alltid minst 10 personer som vil følge en annens ledelse for hver én som er skikket til å lede — og dette vil gjøre Deres egne merker mer verdifulle. Enhver samler med sunn fornuft, og sikkert alle som leser dette tidsskriftet, vil vite at dette er sant. *Min oppskrift for å tjene penger er å samle det som enhver annen råder en til ikke å samle*, hengi seg til det, vie det omhu og tid, framfor alt *tid*. Når en så en gang kanskje tvunget av omstendighetene skal selge, vil en finne at det som har gitt en en enorm glede, også vil gi en fortjeneste.

Min oppskrift en enkel. Den fører i første omgang til at en må løpe spissrot mellom de «kloke gutta», «pengeplaserne», hvis ubrukte helark tillater dem å trekke seg tilbake til California med pensjon — hvor alle amerikanere reiser for å dø, fortelles det oss —, handlerne, som ofte får Dem til å kjøpe nyhetene — det eneste de har på lager —, redaktørene, som er redskap for annonsørene —, handlerne, som har nyhetene til salgs. Se i alle avisenes frimerkespalter: ingenting annet enn de nye frimerkene, ingenting om filateliens virkelige verdi eller bedre merker! Men ved å pløye seg en ensom fure, vil det være oppmuntrende å finne at en ikke er alene, at det er andre som i likhet med en selv vandrer i villniset og hvis selskap og hjelp gjør oppgaven lettere. Det er ikke noe i verden som binder en bedre sammen, enn å være i samme minoritet, det måtte da være at en ikke er i konkurranse økonomisk.

Det å samle frimerker er en meget hyggelig hobby. Den er utsatt for hån og latterliggjørelse fra mange på grunn av sine gode egenskaper som trangen til kunnskap og vennskap — uten økonomisk vinning. I de siste år har en del samlere søkt å forsvare seg mot disse kretsene ved å gi det utseende av at det er penger i frimerker. Denne forstillingen er blitt avslørt som den humbug og det bedrag den er. (Spør medlemmene på børsen i New York eller London om deres mening om frimerker som pengeplasing — og De vil trenge hjelp for å komme Dem på bena igjen!) Derfor er det bedre å la slike tanker helt fare og takke for at hobbyen vår

er for dyp til at legmannen kan fatte den. La oss hygge oss med den på vår egen enkle måte uten hensyn til hva utenforstående sier eller tenker. De vil bli mindre fulle av hån da, enn hvis vi — som så ofte skjer — påstår at det blir penger av å samle frimerker og så beviser at det ikke er slik.

Framgangsmåten blir å avslå å samle noe De ikke ønsker å samle på, og — framfor alt — å samle uten bestandig å tenke: Vil det være en god pengeplasing? — Det vil ikke det. Og De vet det, så De vil bli mye lykkeligere hvis De innrømmer det med en gang — her og nå.

FILATELISTISK FINANSVESEN

Av Henry M. Goodkind.

Det er på tide at en del av den forvirringen som gjelder det økonomiske synet på frimerker, oppklares og kommer på trykk. Av forvirring kommer det ikke noe godt. Vår hobby er handicappet av alt som har vært sagt og skrevet om *profittmotivet* i samling av frimerker. Tanken er i seg selv en oppfordring til strid. Noen tror at så lenge folk er interessert i å tjene penger på frimerker, skulle de bli rettledet skikkelig. Andre er sterkt imot at det finansielle synet på frimerker gis så mye publisitet, idet de hevder at en rolig, avkoblende hobby aldri kan bli en erstatning for børsen eller hesteveddeløp. Vi er ikke bare enig med denne opposisjonen, men føler oss kallet til å kritisere dem som taler for og skriver om fortjeneste på frimerker, for deres mangel både på filatelistiske og økonomiske kunnskaper.

Frimerkesamling tillater kjennskap både til *verdier* og *priser*. Forskeren vil kjenne verdier, men vite lite om priser. Det interesserer ham lite om et bestemt merke innbrakte 30 eller 35 dollars på siste auksjon. På den annen side er det mange, både samlere og handlere, som er eksperter i priser. De kan på stående fot si den nøyaktige markedsprisen på den nyeste jubileumsserien eller et klassisk merke. Vis dem et tidsskrift som dette, og de vil legge det bort med den lakoniske kommentar: Interesserer ikke. — En som

er interessert utelukkende i priser, finner følgende kunnskap unødvendig. Han kjenner *priser*, men ikke verdier.

Når det gjelder økonomiske kunnskaper hos prisgruppen, så la oss se litt på et par eksempler på deres forvirrende tenkning. Vi sikter til dem som skriver om de økonomiske tendensene i frimerkeprisene. De ser inn i framtiden og forteller folk hvilke frimerker en bør kjøpe, og hvilke ikke. De bruker ordet investering, men de tar feil, fordi dette er spekulasjon, nei — nesten hasard. Det er et axiom at en frimerkesamling er en investering. Den er en del av ens jordiske gods på samme måten som verdipapirer, realformue, livrente eller annen eiendom. Men *det må være en samling*, ikke en bunke dyttet ned i en neske, en dublettbok eller en mappe ubrukte ark. En frimerkesamling er samlet gjennom et tidsrom av mange år ved kjærlighet til filatelen. De pengene som legges i den, er alle en investering. Og vi er enig med dem som stadig arbeider på å beskytte denne investeringen ved å oppmuntre nye samlere, ved å støtte filatelist-sammenslutningene, ved å være på vakt mot forfalskninger og uhederlige handlere. En Sperati er like farlig for en frimerkesamler som en «sol och vårare» for en nybakt enke.

Men en virkelig frimerkesamling ble aldri bygget opp med den tanken at en bare kjøpte merker som ga mulighet for

fortjeneste. En slik samling på utstilling ville være et syn.

Hvis noen ønsker å spekulere i frimerker, la dem gjøre det, og se på dem med medlidenhet. Vår innvending går først og fremst ut på at det kalles «investering». Pressen skulle ikke oppmuntre til slik forvirring. Vanskeligheten er at pressen føler at en populær tendens er i vekst og forsøker å slå mynt på den. Artikler i den retning krever heller ikke den filatelistiske viten og erfaring som artikler om forskningsresultater gjør.

Selve ordet «spekulasjon», som det blir brukt i forbindelse med frimerkesamling, er forvirrende. Det er knyttet til humbugmerker og etiketter. Ting som ikke går inn under samleverdige frimerker, er slått sammen i en udefinerbar gruppe under betegnelsen «spekulasjonsmerker». Hva er det som gjør et moderne souvenirark mer spekulasjonspreget enn en lang jubileums-serie som er 30 år gammel? Er det fordi det er flere som spekulerer med arket enn med serien? Eller betyr det at det nyere arket er en mindre lagret vare enn de eldre merkene? Hva betyr «spekulasjon» i forbindelse med en utgave som aldri har vært lagt ut til offentlig salg, men som har gått direkte fra trykkeriet til det filatelistiske marked? Vår mening er at tvilsomme ting — som ikke er oppført i verdens ledende kataloger — er *humbugvarer* og ikke *spekulasjonsmerker*. Det siste uttrykket blir brukt fordi det ligger mindre fordømmelse i det når sakene skal bys fram til salg.

Det er på tide at de som er interessert i frimerkepriser påviser at de *forstår forskjellen på investering og spekulasjon*. Og at tvilsomme filatelistiske objekter blir merket tydeligere enn ved ordet «spekulasjon».

Er vi redd sannheten?

Det er dette hurlumhei med spekulasjon i nye frimerker som tillater postverket delvis å kvitte seg med et stort årlig underskudd. Folk kjøper våre nye frimerker for å tjene hundrer av millioner i framtiden. Dette skyldes et inntrykk som er 30 år gammelt eller vel så det. Etter som en samler i dag må betale en dollar for et 2 c.-merke som han utmerket godt husker han kjøpte på postkontoret, tenker han — feilaktig — at historien vil gjenta seg, og at 3 c.-merket av i dag om et par ti-år vil koste det ti-dobbelte. Han

er blind for det faktum at millioner gjør det samme, og at frimerker av nyere dato stadig selges til underpris, men tror det verste som kan skje, er at han alltid får pengene sine igjen. En skulle tro at folk ville ta en liten stopp for å vurdere avkastningen. Men «håpet er lysegrønt», og så fortsetter de å drømme om at kanskje det neste frimerket vil være *frimerket*.

Ikke noen filatelistisk autoritet har rykket ut for å forsvare seg i denne saken. Vi ønsker ikke å bringe en populær bevegelse i miskreditt, men heller å beskytte den hobbyen som heter frimerkesamling. Den eneste som har fortjeneste på nye merker, er postverket, som for tiden yter oss den sletteste service i sin historie. Mange aviser har brakt meldinger om det. Over hele landet latterliggjør folk postombringelsen, særlig noe som kalles «Special Delivery». Tilfeldigvis har noe slikt hendt i vårt spesielle tilfelle. Sent en natt ble et brev med spesiell ombringelse brakt hjem til oss. Budet hadde tatt et av våre nye *blå* 3 c. jubileumsmerker for å være special-delivery-merker. UPU har gjennom sine regler for bruken av farger forsøkt å unngå slikt og å bringe orden i kaos, men for å tilfredsstille spekulantene forvirrer postverket alle — både sitt eget personale og det alminnelige publikum — ved å bruke rødt, grønt, purpur, blått og svart til den ordinære brevportoen. Det har ingen hensikt å regne opp hvor bedrøvelig det står til med postens service for tiden. Det er latterlig at den rikeste og høyest industrialiserte nasjon i verden skal finne seg i slikt. Man er fullt klar over at mange andre land hvert år gir ut altfor mange intetsigende jubileumsmerker, men hvis vårt land ønsker å forsvare sin lederstilling, bør det gå foran med et eksempel i så måte. Vi tror at det var alle disse minnefrimerkene som fikk De forente nasjoner til å utgi sine egne frimerker for å få være med og dele spekulantenes penger.

Postverkets ineffektivitet gjenspeiler seg i minnefrimerkene våre. Utvalget — enten det er fem, ti eller femti om året — viser ingen virkelig forståelse for vår rike amerikanske historie og arv. Glem høna fra 1948, valmuen eller turnerne. En politisk innstilt kongress fikk skylden for dem. Men siden kunne vi være trygge på en mer bevisst frimerkeproduksjon med sjefen for postdepartementet som ansvarlig for det endelige utvalg. Se på hva de

har valgt ut i løpet av det siste året eller så:

Den amerikanske automobilklubb,
Chasey Jones,
4-H-klubbene,
Baltimore- & Ohio-jernbanen,
Kjemikere,
Banker,
Ingeniører,
Avisgutter.

Nå kan vi plasere skammen der hvor den hører hjemme. Det er fortsatt politiske motiver bak slike valg, fordi et bestemt strøk eller en gruppe som blir berørt med et frimerke, vil støtte de styrende med sine stemmer. Hvordan passer dette resonnement til automobilklubbmerket? Det er latterlig å tro at medlemmene av AAA vil la sine stemmer dirigeres av et frimerke.

Folk flest legger aldri merke til våre minnefrimerker, unntagen muligens for å latterliggjøre og kritisere dem. Folk misliker dem fordi de av forskjellige grunner er upraktiske. De ser sjelden på motivet. Vi antar at i det minste tre fjerdedeler av befolkningen er ute av stand til å nevne endog ett eneste av de jubileumsmerkene som er kommet hittil i år. Det var bare på grunn av førstesidepublisiteten at mange kjente til Betsy Ross og Baltimore- & Ohio-merkene. En mengde av barna ser aldri disse merkene, heller ikke lærerne, så grunnen til at vi får de nye frimerkene våre er hverken av politisk eller pedagogisk art, heller ikke kommer de av hensyn til publikum.

Så sies det at de gis ut av filatelistaiske hensyn. Vi tviler på dette fordi vi ikke på noen måte kan se noen filatelistisk kunnskap i en nylig utkommet fire-blokk med platenummer, heller ikke økes kunnskapene om en eier et helark på femti.

Den eneste grunn til disse jubileumsmerkene er å appellere til spillerinstinktet hos alle som kjøper dem i mengder, fordi de håper på — men sjelden oppnår — å tjene penger på dem i framtiden. Det er forbausende at frimerkehandlerne ikke bekjemper denne form for konkurranse mer effektivt. Mens postkontorenes salg stiger til millioner, har frimerkehandlerne ikke vært heldige med sine forretninger. Det merkelige er at deres annonser synes å samle all publikumsinteresse om de nye jubileumsmerkene, mens de gamle

merkene de har på lager, får liten publisitet. På denne måten oppmuntres konkurransen.

Den virkelige samleren hører at hvert år kommer nye millioner samlere til — allikevel stiger ikke hans samling videre i verdi. Svaret må derfor være at bare frimerkehasard er blitt populær. Men det er en honnør til de virkelige filatelister at vår hobby under de nåværende forhold fortsatt er så sterk og i framgang som tilfellet er.

Vi morer oss når vi leser om de imponerende førstedagssalg av et nytt merke. Det er virkelig moro for enhver alvorlig filatelist som tilfeldigvis er til stede en gang. Meningsløst prek durar i timevis, mens den vordende kjøper driver rundt overalt og beklager seg enten over at det ikke er frimerker til salgs, eller — hvis det er — over at det ikke er ett velsentrert ark på lager. Avisene beretter ikke om det på denne måten, men med en ikke eksisterende pomp og prakt.

Ikke noe ved dette minnefrimerke-programmet kaster glans over vårt land. Frimerkene gir oss ingenting fra vår store historie. De er meningsløse for folk både her og i utlandet. De har ikke skapt det minste grann av respekt for vårt styre eller vår livsførsel. Tvert imot: de forringer oss ved å bli skyteskive for radio- og televisjons-komikernes morsomheter, eller ved å inspirere våre utenlandske venner til hånlige brev.

Det er på tide å spørre: Hvorfor skal filatelien fortsette med å hjelpe til med å bære postverkets årlige underskudd når den servicen som ytes, er gått så veldig tilbake? Er det ikke på tide at filatelien forsvare sin lederstilling? Dette kan gjøres gjennom en informerende presse som forteller sannheten om minnefrimerkene på samme måten som avisene gjør når de forteller oss om forbrytelser og politisk korrupsjon. Det skal bli interessant å se om disse bemerkninger vil bli offentliggjort og støttet, eller om de bare vil bli lest av noen få og deretter glemt.

Dette er ikke noe korstog eller reformforslag — det er en alvorlig oppfordring til samlere og handlere om å stoppe kunngjøring og forherligelse av noe som gjør oss alle — uten unntak — stor skade.

Hvis vi er «en regjering fra folket, ved folket og for folket», skulle vi oppnå det vi virkelig ønsker.

nyheter

DANMARK:

I anledning av portoforhøyelsen i Danmark ble følgende nye frimerker utgitt den 25. juni:

8 øre mørk grå — bølgelinjer.

25 øre lys blå — Frederik IX.

30 øre rød — Frederik IX.

Den 14. august utkom et nytt merke i bølge-linjetyper: 12 øre lys grønn.

FINNLAND:

I anledning av 100 års dagen for byen Vasas brann utkom den 3. august et merke: 25.— Mk. brun.

I anledning av den 10de sjakkolympiade som holdes i Helsingfors i tiden 10. til 31. august, ble der den 10. august utgitt et spesialmerke: 25.— Mk. grå. Tegningen viser et tårn og en springer med et sjakkbrett i bakgrunnen.

Oberst R. Ahonius meddeler oss at de forskjellige bokstaver i Olympiastemplerne refererer seg til følgende steder:

N — Stadion.

L — Svømmestadion.

C — Olympiabyen i Kottby.

D — Otaniemi — innkvartering.

E — Sykesøsterinstituttet — innkvartering.

F — Domus Academica — innkvartering.

G — Satakunta Pressehotell.

H — Leiren ved Lauttasaari.

I — Lehtisaari campingområde.

J — Seurasaari campingområde.

K — Handelshøyskolen — innkvartering.

M — Djurgårdsområdet.

P — Skatteverket.

R — Kiosker m. m. (12 stk.)

Reservestempler: A - B - O - S - T.

Helsingfors hovedpostkontor bruker stempelet uten bokstav.

FRANKRIKE:

I anledning av 10 års dagen for utbruddet ved Bir-Hakeim den 10. juni 1942, utkom den 14. juni et minnefrimerke: frc. 30.— rød — Minnesmerket ved Bir-Hakeim.

Til minne om at det i år er 1400 år siden klosteret Sainte-Croix i Poitiers ble grunnlagt, utkom den 21. juni et minnefrimerke: frc. 15.— rød — Klostergården.

Til minne om hundreåret for opprettelsen av militærmedaljen, utkom den 5. juni et minnefrimerke: frc. 15.— mørk brun, grønn og gul. Merket viser to medaljer, den ene slik den var under Napoleon III, den andre slik den er nå.

I landskapsserien utkom den 5. juli et nytt merke som viser viadukten ved Garabit: frc. 15.— blå.

I anledning av 500-året for Leonardo da Vincis fødsel utkom den 9. juni et minnefrimerke: frc. 30.— blå. Merket viser Leonardo da Vinci som gammel mann, med dogepalasset til høyre og slottet i Amboise — hvor han døde i 1519 — til venstre.

ISLAND:

Den 1. september utkommer en minneserie for Islands første president, Sveinn Björnsson, i følgende verdier:

kr. 1.25 blå	opplag 1 000 000
» 2.20 grønn	» 500 000
» 5.00 blågrå	» 200 000
» 10 00 brun	» 100 000

Merkene er frankeringsgyldige til 1. jan. 1954.

ISRAEL:

I anledning av nyåret 5713 vil der i september måned bli utgitt følgende merker:

15 pruta grønn og gul — fikener.

40 pruta fiolett, blå og gul — Sarons rose.

110 pruta rød og grå — due.

220 pruta gul, mørk brun og grønn — nøtter.

Motivene er hentet fra Salomos høysang, resp. 2, 13 — 2, 1 — 2, 14 og 6, 11.

ITALIA:

I anledning av «Mostra d'Oltremare e del Lavoro Italiano nel Mondo», som holdes i Neapel fra juni til september, utkom den 7. juni et erindringsmerke: 25 L. blå.

I anledning av den «XXVI Biennale d'Arte di Venezia» utkom den 14. juni et erindringsmerke: 25 L. skifergrå, gul og svart.

I anledning av den «XXX Fiera Campionaria Internazionale di Padova» utkom den 19. juni et erindringsmerke: 25 L. rød.

I anledning av den «IV Campionaria Internazionale di Trieste» utkom den 28. juni et erindringsmerke: 25 L. mørk grønn.

LUXEMBURG:

I anledning av De olympiske leker i Helsingfors samt Verdensmesterskapet i sykling, som fant sted i Luxemburg den 23. og 24. august, utkom den 20. august følgende merker:

- fr. 1.00 oliven og svart — hekkelopere.
- » 2.— gul og svart — fotball.
- » 2.50 rosa og svart — boksing.
- » 3.— gråbrun og svart — svømming.
- » 4.— blågrønn og svart — syklist.
- » 8.— gråfiolett og svart — fekting.

PORTUGAL:

I anledning av verdensmesterskapet i ishockey utkom den 28. juni to erindringsmerker: 1\$00 grå, blå — opplag 4 000 000. 3\$50 grå, rød — opplag 500 000.

SOVJETSAMVELDET:

I anledning av 75 års dagen for forfatteren Nokikov-Priboys fødsel ble der den 5. juni utgitt et 40 kop. merke med portrett av forfatteren.

Samme dag utkom et annet 40 kop. merke med portrett av den franske forfatter Victor Hugo. Utgitt i anledning av 150 års dagen for hans fødsel.

I anledning av 200 års dagen for den bashkirske folkehelt Salavat Julsevs fødsel utkom den 28. juni et 40 kop. merke.

I anledning av 75 års dagen for den arktiske forsker G. J. Sedovs fødsel utkom den 4. juli et 40 kop. merke.

SPANIA:

Til minne om 400 års dagen for Francisco Javiers død utkom den 3. juli et merke (flypost): 2.— pts. stålblå.

TSJEKKOSLOVAKIA:

I anledning av den internasjonale musikkuke i Prag utkom den 7. juni tre merker: Kcs. 1.50 gråblå, kcs. 3.— mursteinsrød, kcs. 5.— blå. — Verdien 1.50 og 5.— kcs. har Ludwig van Beethovens portrett, 3.— kcs. verdien viser «Kunsternes hus» i Prag.

I anledning av 10 års dagen for tyskernes ødeleggelse av byen Lidice, utkom den 10. juni to merker: kcs. 1.50 gråbrun, kcs. 5.— blågrå.

I anledning av restaureringen av Betlehem-kapellet i Prag utkom den 5. juli tre merker: kcs. 1.50 brun, kcs. 3.— rødbrun, kcs. 5.— gråsvart. For 550 år siden begynte reformatoren Johan Hus sine prekener i dette kapell. 1.50 og 5.— kcs. verdien har Johan Hus's portrett. 3.— kcs. verdien viser Betlehem-kapellet.

I løpet av august og september er der annonsert ikke mindre enn 6 nye serier!

TYSKLAND — VEST:

I anledning av De olympiske leker i Helsingfors utkom den 20. juni en serie på 3 merker: 4 pf. gulbrun, 10 pf. lys grønn, 20 pf. rød.

Til minne om August Nikolaus Ottos oppfinnelse av Otto-motoren (1877) utkom den 27. juli et frimerke med oppfinnerens portrett: 30 pf. blå.

I anledning av den lutherske verdenskongress i Hannover utkom et merke med Martin Luthers portrett: 10 pf. grønn.

I anledning av Det germanske museums 100 års jubileum utkom den 9. august et merke: 10 + 5 pf. grønn.

Til minne om Helgolands tilbakelevering til Tyskland utkommer den 6. september et frimerke: 20 pf. rød.

TYSKLAND — ØST:

I anledning av Händel-festlighetene i Halle utkom den 5. juli følgende merker:

- 6 pf. lys brun/brun — Friedrich Händel.
- 8 pf. mattrosa/karmin — Albert Lortzing.
- 50 pf. gråblå/blå — C. M. von Weber.

ØSTERRIKE:

I anledning av den internasjonale sosialistungdoms kongress i Wien utkom den 26. juni et erindringsmerke: 1.50 sh. blå. Merket viser bokstaven «i» med jordkloden benyttet som prikk over i'en. Under bokstavene IUSY — International Union of Socialist Youth. Kongressen varte fra 1. til 10. juli. Opplag 1 million.

I anledning av 150 års dagen for dikteren Nikolaus Lenaus fødsel utkom den 7. august et minnemerke med dikterens portrett: 1 sh. blågrønn. Opplag 800 000.

Oversjø:

CANADA:

I anledning av den internasjonale Røde Kors konferanse som ble avholdt i Toronto, utkom den 26. juli et minnefrimerke: 4 c. blå og rød. Merket er først trykt i ståltrykk (blått), og Røde Kors merket er senere påtrykt i dypttrykk (rødt).

Politimelding.

Oslo kriminalpoliti melder at ved tyveri i Haag den 9. eller 10. august 1952 ble følgende hollandske frimerker stjålet:

2 blokker à 25 frimerker 15 cent orange — utgave 1872. Afa nr. 23, Zumstein nr. 50.

Merkenes verdi er anslått til fl. 10 000.

Hvis frimerkene skulle bli tilbudt Dem, bes Oslo kriminalpoliti varslet i telefon 42 06 15.

Frimerkene fra Lundy Island.

Av Fredrik B. Knudtson.

Ytterst i Bristolkanalen, i ca. 2 mils avstand fra Hartland Point i Devon, ligger der en øy som heter Lundy.

De norske vikinger herjet for ca. 1000 år siden på Englands vestkyst og kom også til øya, hvor der er funnet mange spor etter dem. De kalte den «Lunde-øy» etter de mange lunde-fugler de fant der. Navnet ble på engelsk til «Lunde-ey» og senere «Lundy».

Øya nevnes første gang i engelsk historie i 1199 som tilhørende William de Marisco — en politisk motstander av kong Henrik III. Marisco bygget en festning der og begynte snart å konspirere mot kongen. Marisco ble i 1242 tatt til fange og henrettet sammen med sine medskyldige.

Lundy gikk så over i kronens eie, men ble senere forært til en av kongens venner, og har siden vært i privat eie.

Øya er ca. ½ mil lang og i den sørligste del bare 800 meter bred. Den er over 100 meter høy, er meget flat og har en utilgjengelig kyst med høye og steile klipper, som nok i årenes løp har vært en god beskyttelse for beboerne. Sjørøvere hadde stadig tilholdssted der og gjorde trafikken i Bristolkanalen utrygg i mange hundre år.

I det syttende århundre ble øya flere ganger stormet og plyndret — i 1625 av tyrkiske pirater, i 1631 av mannskapet på en spansk man-o-war, og senere av franske sjørøvere. De tok med seg øyas menn, kvinner og kveg. Mennene ble brukt som galeislaver.

Den klippefulle øya har i seg selv vært en stor fare for skipsfarten på grunn av sin beliggenhet. Mangfoldige er de skip som i årenes løp har forlist der i mørke og tåke. Bare i året 1856 ble 173 skip

knust i de farlige brenninger. I 1906 var den scene for det tragiske forlis av slagskipet «Montagu» som grunnstøtte i tett tåke.

Lundys nåværende befolkning er bare ca. 20 mennesker, det er nok industrien på fastlandet som har skylden for avfolkingen. På øya er der et steinbrudd som bl. a. har levert granitt til byggingen av Thames Embankment.

Den nåværende eier bor i London. — Lundy er under den britiske regjeringens jurisdiksjon og har mange nedarvede privilegier, f. eks. skattefrihet for befolkningen. (Eia var vi der!)

Det engelske postvesen sender ikke post ut til øya, men leverer den i nærmeste havneby, som er Barnstaple. Eieren besørger post brakt til og fra øya med eget skip og beregner seg derfor en avgift som betales med frimerker som han selv har utstedt, i verdier fra ½ til 12 «Puffin», idet 1 «Puffin» tilsvarer 1 penny. Ordet «Puffin» betyr lundefugl. Merkene bærer for det meste bilder av lundefugl, men også av lomvie, krykke, alke, petrel, kjell og svart måke.

Sportsfly kan lande på Lundy, og post kan således også besørges luftveien, noen av frimerkene er derfor overstemplet «By Air».

Det engelske postreglement tillater ikke at andre merker enn gyldige engelske påsettes forsiden av konvoluttene; Lundymerkene må derfor festes på baksiden av

utgående brev og forsynes med Lundy-stempel.

Det må vel sies å være temmelig enestående at der benyttes private frimerker som en uoffisiell avgift for befordring til og fra egen øy.

Fredrik B. Knudtson.

En del detaljer offentliggjort med tillatelse av The P. D. Review, Cardiff.

Ny gave til det svenske postmuseum.

Atter er det svenske postmuseum blitt beriket med en verdifull gave, denne gang fra konsul Fredrik Benzinger, Stockholm. Han har forært museet en studiesamling over framstillingen av frimerkeutgavene med Oscar II's portrett. Samlingen omfatter bl. a. et betydelig antall utkast og prøvetrykk, som på en utmerket måte fullstendiggjør museets egne samlinger på dette område. Lektor Hugo Olsson har medarbeidet ved ordningen av samlingen, som er oppsatt av fru Dagmar Hellman.

Internasjonal utstilling i Lisboa 1953.

Neste års internasjonale frimerkeutstilling vil finne sted i Lisboa fra 26. september til 5. oktober i anledning av de portugisiske frimerkers 100 års jubileum. Utstillingskomiteen er nettopp blitt oppnevnt og har fått følgende sammensetning: Godofredo Ferreira (president), dr. Carlos Trincao (visepresident), brigadegeneral Jose da Cunha Lamas, Eduardo Cohen, Raul Abecassis, Cardoso Salgado og Eduardo Veras.

Meddelelser fra FORBUNDET

Følgende handleere har fornyet sin autorisasjon for 1952:

- Nr. 3. Alf Eide, Oslo.
- 9 a. Hj. Eide, Oslo Frimerkeforretning.
- 23. Arvid Sivertsen, Trondheim.
- 35. Olaf Sæland, Sandnes.

Opplagstall over nye norske frimerker.

Kat.nr.			
242	10 øre	grønn	194 130 000
245	15 »	oliven	143 745 000
246	20 »	rød I	18 440 000
		rød II	349 890 000
249	35 »	fiolett	26 985 000
251	50 »	brunlilla	20 450 000
252	60 »	grønnblå	32 025 000
253	45 »	luftpost	6 205 000
354	25 »	orangerød	337 790 000
355	30 »	grå	4 375 000
356	40 »	blå	13 705 000
357	55 »	gul	14 450 000
358	80 »	brun	8 925 000
374	25 + 5	på 20 + 10 øre rød	
		(Røde Kors)	1 227 394
377	Kielland 25 øre	rød	4 175 000
378	» 40 »	blå	2 200 000
379	» 80 »	brun	1 130 000
380	Verdenspostforeningen		
	10 øre		2 050 000
381	25 »		4 145 000
382	40 »		2 097 500
386	Poliomyelitt		
	25 + 5 øre	rød	1 834 170
387	45 + 5 »	blå	624 015

Kong Haakon-merker.

25 øre	rød	61 405 000
30 »	grå	4 990 000
55 »	gul	5 220 000

Garborg-merker.

25 øre	rød	3 225 000
45 »	blå	1 185 000
80 »	brun	1 150 000

Overtrykk.

30 øre på 25 øre	rød	
(Kongemerke)		16 135 000

Olympiafrimerker.

15 + 5 øre		676 186
30 + 10 »		675 420
55 + 20 »		466 364

Tjenestemerker.

Kat.nr.			
40	5 øre	rødlilla	14 155 000
42	10 »	grønn	32 230 000
46	60 »	grønnblå	4 195 000
59	15 »	oliven	19 315 000
63	30 »	grå	2 760 000

KRONERULLINGEN FOR KLISJÉFONDET

Leif Olsen, Mandal, har innbetalt kr. 5.00 og utfordrer:

Håkan Christensen, Mandal.
Kristian Bentsen, Mandal.

George Dahl, Mandal, har innbetalt kr. 5.00 og utfordrer:

Alle i Arendal som holder N.F.T.

Torolf Benestad, Kristiansand, har innbetalt kr. 5.00 og utfordrer:

Inge Gerhard Brøvik,
Kristen Kjell Johnsen,
Per Einar Klemp,
Leif Henriksen,
Thorbjørn Jensen.

N. O. Thvedt, Notodden, har innbetalt kr. 5.00 og utfordrer:

kringkast.bestyrer Arne Torp, Vadsø,
politimester H. Holmsen, Alesund,
kontorsjef Jan Augustsen, Kufa,
Notodden.

Arne J. Hansen, Kristiansand, har innbetalt kr. 5.00 og utfordrer:

fru Anker-Iversen, Kr.sand,
Arild Nielsen, Kr.sand,
Aage Lillemoen, Kr.sand,
Rolf Bessesen, Vågsbygd pr. Kr.sand,
Thorleif K. Skaar, Tronstadvatn,
Ingulf Kjellesvig, Flekkefjord.

Christian Berg, Ring, har innbetalt kr. 5.00 og utfordrer:

Halvor Skappel, Ringsaker,
Reidar Wiger, Hamar.

Dr. Alf Blegraff, Tønsberg, har innbetalt kr. 10.00 og utfordrer:

Mauritz Hauge, Tønsberg,
Bj. Herlin, Tønsberg,
Harald Klemmesby, Tønsberg,
Knut Tørjusen, Tønsberg.

Rolf Lochner Christensen, Kristiansand, har innbetalt kr. 5.00 og utfordrer:

Leif K. Torjesen, Kr.sand,
T. S. Ose, Kr.sand,
Odd Aabel, Kr.sand.

Erling Stack, Moss, har innbetalt kr. 5.00 og utfordrer:

Hjalmar Svendsen, Moss,
Carl Bratt, Moss,
Gunnar Sveindal, Moss,
Odd Palm, Moss,
Werner Caspersen, Sånner.

Fru Minnie Walter-Johannesen, Bergen, har innbetalt kr. 5.00 og utfordrer:

fru Astrid Reff,
» Kari Middelthon,
» Karin Elvsaaas,
» Recí Eide,
» Erna Urdahl.

Arnold Andresen, Drammen, har innbetalt kr. 5.00 og utfordrer:

Søren Sjulsen, Drammen,
Reidar Austad, Drammen,
Oscar Breivik, Lier,
Edmund Eriksen, Drammen,
Ole Franzen, Hokksund.

A. T. Gundersen, Moss, har innbetalt kr. 5.00.
Carl A. Pihl, Oslo, har innbetalt kr. 10.00.
Herbert Mowinkel, Bergen, har innbetalt kr. 5.00.
Oscar Breivik, Lier, har innbetalt kr. 5.00.
Einar Osc. Schou, Bergen, har innbetalt kr. 5.00.
Bernh. Nielsen, Bergen, har innbetalt kr. 5.00.
Finn Amundsen, Bergen, har innbetalt kr. 5.00.
Sofie Andrine Hansen, Bergen, har innbetalt kr. 5.00.
Henrik Opheim, Bergen, har innbetalt kr. 5.00.
Lars Haukaas, Bergen, har innbetalt kr. 5.00.
Stoffer Line, Landvik, har innbetalt kr. 5.00.
Soussjef Arnesen, Bergen, har innbetalt kr. 5.00.
Birger M. Bendixen, New York, har innbetalt kr. 10.00.

NORGES POSTMESTERE 1647-1814

(Forts. fra nr. 5/1952.)

9) *År 1685—1719: Ulrik Christian Gyl-denløve*, greve til Samsø, friherre, geheimeråd m. m., f. 24. juni 1678, bror av forannevnte Christian G., som i 1685 overlot det norske postverk til denne sin yngre bror Ulrik Christian (løpenr. 8).

Han hadde i sine yngre år vært befalingsmann over Island. Han fikk høye embeter og ble i 1697 generaladmiralløyt-nant og i 1711 generaladmiral. Han ledet

flåten i krigene 1700 og etter 1709 ikke uten dyktighet; han kommanderte således slaget i Køgebugt 1710.

Inntil postmester Boyesens fratreden som postmester i Christiania 1687 hadde det norske og danske postverk vært ledet som to selvstendige institusjoner hver for seg. Det inntreffer nå en vesentlig forandring, slik at postprivilegiet i den gamle forstand ingen realitet er lenger. Så vel

det norske som det danske postverk tilhører nemlig kongen, og i 1689 blir styret av de to postverk underlagt en felles ledelse i Kjøbenhavn, utnevnt av kongen. Det norske postverks administrasjon ble dermed flyttet over fra Christianina til Kjøbenhavn, og dermed ble ikke Christiania lenger vårt lands postale hovedstad, kun en postal transittstasjon på veien til og fra Kjøbenhavn. Postmesteren i Christiania som tidligere var det norske postverks leder, synker dermed ned til en mer beskjeden stilling.

Da Ulrik Christian Gyldenløve døde 8. desember 1719 uten å etterlate seg livsarvinger, tok kongen skrittet helt ut og la det norske postverk under generalpostamtet, felles med Danmark, Norge og hertugdømmene. Men allerede fra 1687 var det ved utnevnelsen av *Peter Grüner* til postmester i Christiania etter Boyesen (jfr. Christiania postm. løpenr. 7) bevislig at postmesteren i Christiania ble holdt utenfor de saker som vedkom Christiania og distriktet der omkring.

Og hermed opphører postprivilegiet og generalpostembetet.

Ulrik Christian Gyldenløve var gift 24. oktober 1708 med *Charlotte Amalie Krabbe*, datter av geheimeråd *Otto Krabbe* og *Birgitte Skeel*.

BERGEN

Ved folketellingen pr. 15. august 1769 hadde Bergen 13 735 innbyggere.

Bergen (oldn. Bjørgvin) d. e. berg og vin, det siste i betydningen havnegang eller gressgang mellom fjellene, ble anlagt av *Olav Kyrre* omkring 1070 på den gamle kongsgård Aalrekstads grunn ved vågen (nå Årstad). Etter hånden ble den Norges viktigste by, en handelsstad som ble søkt av mange fremmede nasjoner. Handelen gikk mer og mer over på tyske hender, særlig etterat Hanseforbundet omkring år 1350 opprettet kontorer som behersket handelen, spesielt fiskehandelen, i ca. 200 år sammen med tyske håndverkere som dannet egen korporasjon. Men i det 16. århundre etter hanseatenes nederlag i grevfeiden avtok Hanseforbundets makt. Det ble stilt under norsk lov og fikk i 1560 sine rettigheter nøyte fastslått. Litt om senn vokste det fram et *innfødt* handelsborgerskap. — I 1630 ble Hanseforbundet oppløst; men kontoret vedble å bestå en tid, og i 1764 ble den

siste tyske stue solgt til en norsk borger. Handelen og skipsfarten blomstret — og Bergen var Norges første og største handels- og sjøfartsby til langt ut i det 19. århundre.

Ved postverkets start i midten av det 17. århundre var således Bergen en stor by etter datidens forhold, med omkring 10 000 innbyggere. Men Bergens betydning for postprivilegiets innehaver har neppe stått i forhold hertil, idet den rike skipsleilighet antagelig gjorde at bare en liten del av byens brev ble sendt over Christiania til utlandet. I henhold til «Berrums posthistorie» (bind I, side 90) uttaler en dansk mann, som kom til Bergen i året 1674, «at Negotien* var helt stor både på Vestindien, Guinea, Spania, Frankrike, England, Holland og Østersjøen, samt at byen hadde 150 egne skip — Krejter og Gallioter». For postvirksomheten inntok Christiania den første plass som knutepunkt for alle postlinjer, og her bodde generalpostmesteren eller hans stedfortreder. I «Berrums posthistorie» anføres også at *Geelkerck*, som var generalpostmester i Norge, ønsket å avskjedige Bergens første postmester, *Helmiche Welding*, i året 1655, under påskudd av at han ikke tok seg tilstrekkelig av postens hurtige gang.

Postmester Welding var neppe Bergens første postmester, for i en «Bergensk Slægtebog» fra 17. århundre, beroende som manuskript i Universitetsbiblioteket i Kjøbenhavn, publisert av *E. A. Themple* i Personalhistorisk Tidsskrift, 2. rekke, I, Kjøbenhavn 1886, anføres følgende av slektsbokens forfatter, *Andersz Larentsøn Leck*:

«24 Feberna 1645: Blef ieg af slotz herren velb: Henrick Tot oc af Borgermesteren oc Raad Her Paa Bergen Raadstüff Forordnet oc antagen Til Poestmester Heri Bergen, oc gaf mig der paa Bestillings-Bref oc Order, Under deris Egne hender, oc Var det den første gang Nogen Poestmester Her før har verret...»

Andersz Larentsøn Leck angir selv i slektsmemoarene, som er forfattet i Bergen, at han var født i Bogenise på Fyen av kristelige foreldre 6. juli 1605. Da han var 8 år, satte foreldrene, som var *Lavrentz Petterson*, kgl. byfogd i Bogenise og slottsskriver, og hustru *Cathrine Jacobs Datter Münter*, ham først «udi Latine

* Negotien == handelsforbindelsen.

Skolle, at informeris paa 6 Aars Tid oc siden 1 Aar i Skriffue- oc Regneskolle, indtil ieg var 14 Aar gamell. Efter at have giort Tieneste som Liffdreng oc Haandskriffuer hos forskiellige vell-bürdige Mænd, gik ieg tilsjøs, seilte saavell paa egen som mine Foreldres Vegne til Bergen, Trondhjem og Tyskland m. v.» —

År 1627 nedsatte han seg som handlende i Bergen, inntil han mistet alt han eide under Bergensbrannen i 1640. Startet så bryggeri, som han drev da han ble vaktmester og postmester i Bergen i 1645. Han levde ennå i 1656, da han avsluttet sine memoarer i slektsboken, og han må også da ha sluttet som postmester, idet *Helmiche Welding* i 1655 angis som postmester (han ble postmester 3 år etter sitt borgerskap 1643).

1) År 1645—46: Postmester Andersz Larenttson Leck var gift første gang i Bergen i 1631 med *Annecke Frantz-Datter Kaagelmann*, annen gang i Bergen i 1649 med *Margrethe Jansdatter Brem Borg (Bremborg)*, datter av stadtz Medecus oc capitularis i Bergen, doctor *Jan Bremborg*.

2) År 1646—1660: *Helmike (Helmiche) Welding*, som tok borgerskap 27. februar 1643 i Bergen (N. Magasin II — 216) og som på et klageskriv til Kongen over «de kontorske», dat. Bergen 20. juli 1648, selv skriver seg under egen hånd for *Helmicke Weldink*. Hans herkomst ukjent, men angivelig født i Bergen (ifølge pantebok). Da kirkebøker mangler, er foreldrene ukjent. Ved kgl. brev av 27. august 1648 (konc. i Riksarkivet) fikk *Welding* bevilning «paa alene i vaar købstad Bergen og ingen anden (dog de kontorske ikke nevnt — idet tyskerne på bryggen hadde egen vinkjeller), at holde Rinsk og Spansk vin tilkøbs, dog at han skal være tiltenkt at holde god, oprigtig og ustraffelig vin fal og for billig pris». Og i sin søknad, dat. 28. juli 1648, anfører *Welding*: «om at maatte anrette en vinkielder i Bergen til at sælge Rinskvin og Spanskvin (de kontorske dermed uformet), da det her i Bergen ikke er nogen sær vinkielder, som en god og rigtig vin er tilkøbs».

Welding har måskje interessert seg for meget for vinstuen og for lite for postkontoret, ettersom generalpostmesteren i Norge, van *Geelkerck*, i året 1655 ønsket å avskjedige *Welding* under påskudd av «at han ikke tok seg tilstrekkelig av postens hurtige gang». Han skriver til slotts-

herren, *Ove Bjelke*, at han med det første vil sende en annen underpostmester til Bergen. Dette fraråder imidlertid *Ove Bjelke* ham å gjøre, da *Welding* er blitt innsatt i stillingen av hans formann, velbyrdige *Henrik Thott*, velvise borgemester og råd «samt eders avgangne sal. far,* daværende generalpostmester, og ved ikke rettelig end postordinansen saa formelder, at saaledes bør forholdes. Endvidere er man med hannem ret vel tilfreds formedelst hans flittighed brevene rigtig at bestille — posten kommer og gaar upaaklagelig i Bergen, den pleier at komme til Bergen om sommeren om søndagen i god tid — undertiden før — og om lørdagen gaar den igjen, saa enhver har god tid at skrive — ja, altfor god tid. Han hadde bragt postvæsenet her med temmelig umage til god skik, og han havde ikke nogen skyld i postens langsomme gang.» — Enden på historien ble at van *Geelkerck* ikke fikk *Welding* avsatt fra stillingen. (Bergenske hist.skrifter om «Bergenske forhold og personer i tiden 1600—1699».)

Ifølge pantebok for Bergen (s. 235) anføres at *Welding* i 1645 bodde i 14. Rode. Gift, hadde pike og amme. Bodde til leie. I 1657 hadde han hus og grend i 12. Rode, takst 800 rdlr. I 1683 bodde enken s. st. — 3 barn hjemme, hvorav datteren *Lisbeth* ble gift med etternevnte postmester *Rotgier Werdelmann*.

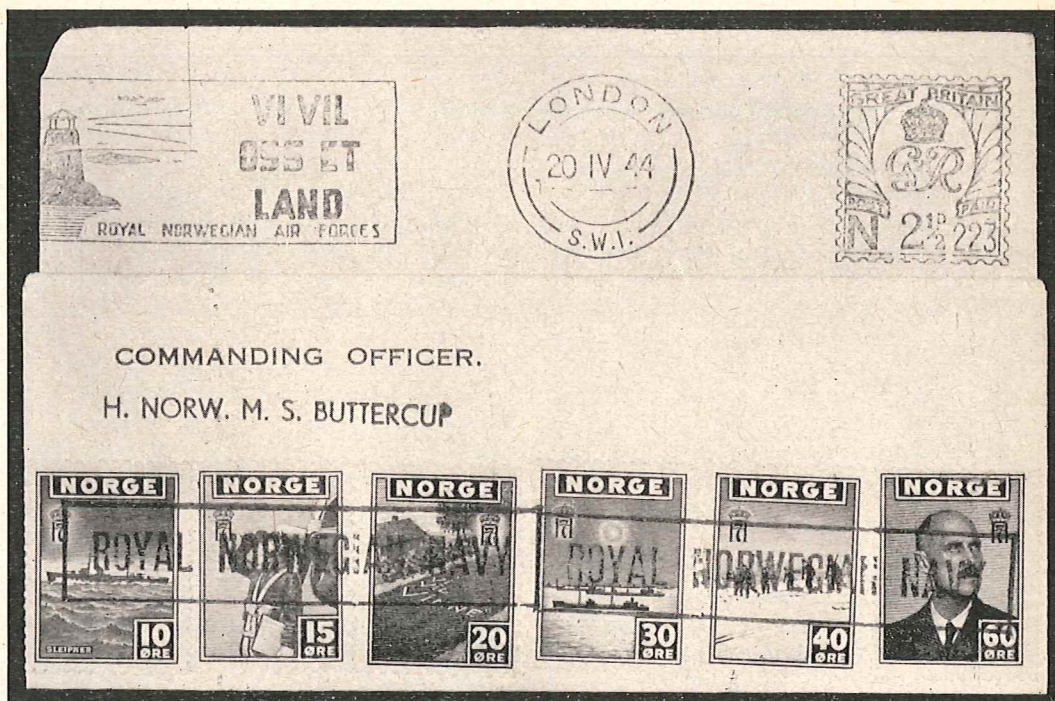
Da *Welding* ble utnevnt til postmester 3 år etterat han hadde tatt borgerskap i Bergen 27. januar 1643, fulgte med utnevnelsen den betingelse at hvis hans hustru overlevet ham, skulle hun etter ham overta embetet. Da *Welding* døde i 1660, overtok enken *Arianche Welding* embetet og ble således både Norges første kvinnelige og Bergens bys tredje postmester.

3) År 1660—1668: *Arianche postmester* var av en stridbar natur, idet hun ofte lå i sak med politiet for ulovlig vin- og ølhandel. Hun har neppe vært god å komme til livs, for når hun ble innkalt for retten, lot hun alltid svare at «hun var med posten occuperet og kunde af den grund ikke indfinde sig.» — —

Antagelig er det henne som ble begravd i Domkirkesoknet i Bergen 22. februar 1706 under navnet *Arianche Welding*.

4) År 1668—69: *Oluf Willumsen (Wilombsson)* ble *Arianche Weldings* ettermann, idet bestallingsbrev ble utferdiget

* van *Geelkercks* svigerfar, *Henrik Morian*.

Nye ukjente stempler.

En av våre lesere i Bergen har sendt oss de to brev som er avbildet ovenfor. At norske regjeringskontorer i London brukte maskinstempler med norsk propagandatekst, har hittil ikke vært kjent. Skulle andre av våre lesere være i besiddelse av slike maskinstempler fra London, ber vi dem om å sette seg i forbindelse med redaktøren. Stempleet «Royal Norwegian Navy» har hittil heller ikke vært registrert.

for ham 19. juni 1668. Han har utvilsomt vært Arianches betjent. Hans herkomst ukjent, og han kan heller ikke sees å ha tatt borgerskap i Bergen. At han har vært Arianches postbetjent synes å bli bekreftet ifølge Ytre Sogns tingbok, hvor det blir anført at han 18. april 1664 «paa Bache, Nærøe Schibrede missive» (sendte brev — beskjed) i anledning av skatt av postbøndene, dat. Bergen 26. oktober 1663. — Sannsynligvis var han gift med Arianches datter Cathrine, idet det i Bergenshus garnisons justisprotokoll sees utferdiget pantebrev, hvori nevnes «Den Ærbare, Ærlige, Dydige og Gudfrygtelige Matrone Cathrine Olufs (Olafs) Willemssens, postmesterske her i Bergen,» dat. Bergen 26. april 1668. — Willumsen må ha sluttet forholdsvis tidlig som postmester, idet Arianches annen datter, Lisbeth, ble gift med etternevnte postmester Rotgier Werdelmann.

5. År 1669—1702: Rotgier Werdelmann, som i henhold til Finne-Grønn: «Rente-kammerets Norske Bestallinger 1660—1814» er blitt postmester i Bergen 8. de-

sember 1669 (konf. 30. mars 1670), kan ikke sees å ha tatt borgerskap i Bergen. Ifølge Studenter-Societetets regnskapsprotokoll (en akademisk forening eller et studentsamfunn i Bergen, der også fungerte som likbærerforening såvel ved akademiske som ved andre ansette borgeres begravelse,) sees det 18. april 1712 å være utlånt likbære til postmester, sal. Rotgier Werdelmann — og likeså til hans enke 24. januar 1714, hvorfor betalt 2 rdlr. — Han var gift 18. mars 1670 med Lisbeth Helmichsdatter Welding. Deres datter Catharina Rotgiersdtr. Werdelmann, født ca. 1683, begravd i Domkirkesoknet 16. januar 1758, var gift første gang med etternevnte postmester.

6) År 1702—03: Johan Henrich Schlüter (Slytter), hvis bo ble «liqvideret 15. juni 1705». Han eide møllebruk på Årstad ved elven til Lungegårdsvannet. Han døde i Kjøbenhavn i 1703. Hustruen

7) 1703—13: Catharina har da vært mølleier og postmester inntil hun giftet seg annen gang 22. august 1713 med etternevnte postmester: (Forts.)

Møtereferater fra FORBUNDSKLUBBENE

D'herrer Sekretærer bes sørge for å sende inn referatutdrag *omgående*. Referatutdragene må være *kortfattede*, og skal være redaksjonen i hende senest 5. i hver mnd. Sterkt forsinkede referater kan ikke påregnes inntatt.

BERGENS FILATELIST-KLUB

Møte nr. 382 ble holdt 8. mai 1952 under ledelse av formannen, F. C. Svendsen. 37 medlemmer til stede. Referat fra forrige møte opplest og vedtatt.

Under henvisning til en artikkel i BFK-Nytt om byttehefter meddelte formannen at saken hadde vært styrebehandlet, og

man hadde funnet å rette en henstilling til alle som sender inn hefter for salg at *kvaliteten* bør søkes høynet mest mulig. I tilslutning hertil hadde Schou, Stensaker og Walter-Johannesen ordet til korte innlegg.

Videre refererte formannen gave til klubbens bibliotek fra Johs. Iversen og ansøking om medlemskap fra byggmester Knut Winther-Sørensen, Paradis. Referertes inngått korrespondanse, likesom landsmøtet i Tønsberg ble omtalt.

Ordet ble så gitt til aftenens diskusjonsinnleder, siviløkonom Rolf Reinung, som med dagens innlegg avsluttet en foredragsrekke «Om trykkmetoder». Reinung fremholdt at hver trykkmetode har sine fordeler — og samtidig sin begrensning, og man kan således ikke si at den eller den metode egner seg avgjort for frimerkestrykning. For å få et godt frimerke er det spørsmål om originalens egnethet for reproduksjon i den trykkmetode som ønskes anvendt, og videre at det papir og den farge som benyttes, er de best egnede. Det kommer således an på et harmonisk samspill mellom kunstner, reproduser, trykker og postembetsmann. De mest anvendte trykkmetoder i dag er dyptrykkene, kobbertrykk og rotogravyr. Kulturland på frimerkenes område, Frankrike, Sveits, U.S.A. og Sverige, benytter særlig kobbertrykk, men de fleste land synes å foretrekke rotogravyr til frimerkestrykningen. — Innlederen kom også inn på trykkfeilene og disses årsaker, og nevnte at til tross for teknikkens store framskritt, forekommer det feil på omtrent hvert annet ark frimerker som selges. — Reinung avsluttet med å si at vi i den etterfølgende diskusjon ikke burde fordype oss i trykkfeil og hvordan disse oppstår, men heller sette spørsmålet om de norske frimerkers stil under debatt og legge fram vårt personlige syn på hvordan et frimerke bør være.

Der utspant seg deretter en livlig diskusjon, hvor flere av medlemmene hadde ordet.

Arkitekt Schou hevdet at frimerkene representerte landets kultur, men skal man dømme etter de norske merker, er resultatet stort sett nedslående. Schou fremhevet de franske merker, som var rene kunstverk av gravyre og viste Frankrikes historie og arkitektur. Dette lands merker burde stå som eksempel for andre land. De siste norske Kong Haakon merker oppfylte forsåvidt våre krav om enkelhet og lite tekst, men noe manglet. Våre merker så billige ut.

Svendsen var enig med Schou og fremhevet også de vakre motiver og rastertrykket på Frankrikes merker. Svendsen kom også inn på de norske Olympia-frimerker og mente disse ville fått en klarere og bedre utførelse i en annen trykkmetode. De norske frimerker virket flate.

I en kort replikk nevnte Schou at vi hadde hatt fine gravyrmerker i Eidsvollsmarkene fra 1914, og 30 øres merket til Olavsjubileet i 1930 var vakkert utført i kobbertrykk.

Reinung var også enig i at de norske merker virket billige, og mente at det fra samlerhold burde rettes henvendelse til Postverket om å få bedre norske frimerker.

Røssevold mente det norske postverk var besatt av sparemani og at man ikke fulgte med i teknikkens utvikling. Som eksempler på vakre merker ble nevnt Islands flotte Hekla-merker og flere av de amerikanske commemoratives.

Walter-Johannesen refererte en henvendelse fra Stavanger Filatelist-Klub til Postverket om en forbedring av de norske merker, og fremholdt ellers vår postjubileumsserie fra 1947 som noen av de peneste merker vi har hatt. Walter-Johannesen kom også inn på graveringen, og mente at denne på grunn av manglende spesialister ikke kunne utføres tilfredsstillende her i landet. Videre var Postverket bundet til de motiver som ble valgt.

Schou mente det måtte gå an å få utlånt en dansk gravør, som visstnok også ble benyttet i Sverige.

Stensaker nevnte at graving var et særlig vanskelig yrke og fortalte at i de øst-europeiske land formelig sloss man om en spesiell gravør. Han mente imidlertid at Norge hadde dyktige fagfolk som kunne spesialisere seg. — Frimerket er et lands visittkort, og vår klubb burde ta saken opp med myndighetene med henblikk på å få våre norske merker mer representative.

Reinung fikk så ordet til noen avsluttende bemerkninger. Han mente vanskelighetene lå i at man i Norge ikke hadde tilstrekkelige maskiner, og at forbruket av frimerker ikke var stort nok til at man kvalitetsmessig kunne konkurrere med det store utland. Hvis maskinene kunne få en annen anvendelse ved siden av frimerkestrykningen, ville det formodentlig hjelpe. En gravør fra Danmark eller Sverige måtte også kunne anvendes i Norge med norske hjelpere til grov arbeidet.

Formannen takket Reinung for hans interessante foredragsrekke. — Planer for det forestående sommermøte ble diskutert, og tegningsliste sirkulerte.

Møtet ble avsluttet med en klubbauksjon ved Erik Wiborg og Gustav Erichsen jr.

G. E. jr.

Besøk

Postmuseet

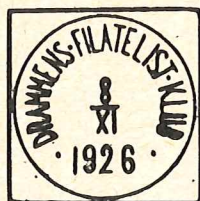
Apningstider:

Søndag	kl. 12—15
Tirsdag	» 10—15
Torsdag	» 10—15
Fredag	» 10—15

Har De subskribert på Håndboken?

Henvend Dem til tillitsman-
nen i klubben eller direkte til
Norsk Filatelistforbund,
Bergen.

DRAMMENS FILATELIST KLUBB

avholdt møte nr. 255 den 9. juni 1952. Dette sommermøte ble som vanlig holdt i «42.» etasje i Åspaviljongen og som fellesmøte med Tønsbergklubben.

Til et festlig dekket bord ønsket hr. Knud F. Knudsen samtlige frammøtte velkommen. Laksen smakte fortreffelig, og det ble riktig feststemning ved bordet. Klubbsangen og Drammenssangen ble sunget, og Tønsbergklubbens formann, hr. Wedel Jarlsberg, takket i en humorfylt tale for maten.

Møtet ble satt på nytt, og formannen refererte en del post. Han oppfordret pånytt medlemmene å tegne seg for Forbundsnaalen. Han kom også i korte trekk inn på Landsmøtet som var avholdt i Tønsberg og fremhevet den presise og uklanderlige måte hele det store program ble avviklet på.

Ordet ble så gitt til formannen i Oslo Filatelistklubb, hr. Arnstein Berntsen, som kåserte over emnet: For og imot frimerkeutstillinger. — Det var interessant å høre hvordan de store utstillinger ute i verden blir til, hvordan de bygges opp og hvordan de finansieres. Han uttalte at flere foreninger som regel måtte slå seg sammen om en slik stor utstilling, og myndighetene må også tre støttende til. Å utgi minneark for å finansiere en utstilling var lite filatelistisk, men-

te kåsøren, og dette synspunkt er nok de fleste filatelister enige i, men økonomien ved slike utstillinger er jo det største problem, og salget av disse minneark er jo tross alt en god inntektskilde.

Hr. Berntsen høstet sterkt bifall for sitt kåseri. Han ble takket på klubbens vegne av formannen og besvarte velvillig flere spørsmål som ble rettet til ham fra medlemmene.

Ut på aftenen ble det servert kaffe. Formannen utdelte møtebåndstjerner til 3 av medlemmene. Langerud og Mandt fikk stjerne nr. 2, og Sundt den første stjerne.

En gjettekonkurranse mellom 3 medlemmer fra Tønsbergklubben mot 3 fra Drammen, endte med en solid seier for gjestene med 18 mot 10 poeng. Formannen takket for deltagelsen i konkurransen.

Det festlige og hyggelige samværet fortsatte utover kvelden. — 31 medlemmer og 4 gjester var til stede.

EE.

STAVANGER FILATELIST-KLUBB

Klubbens møte nr. 468 på Bondeungdomslaget 10. juni 1952 ble ledet av formannen, brannsjef Even- sen, og var besøkt av 16 medlemmer. — Referat fra forrige møte ble godtatt.

Dr. kir. Einar Pettersen, som var vår utsending på Forbundets landsmøte, redegjorde for de saker som ble behandlet. Forbundets økonomi var meget slett. Tidsskriftets kontingent måtte forhøyes, og bladet måtte holdes av samtlige. Vedtatt at bladet utkommer med dobbelt nummer annenhver måned. Ny redaktør fra neste år. — Hr. Pettersen fortalte ellers i kåseriform om diverse fra stedet, dets historie og annet av interesse, og han fikk et fortjent bifall fra tilhørerne.

Dette var klubbens siste møte for første halvår, og samtlige ble ønsket god sommerferie.

Thor Frøyland.

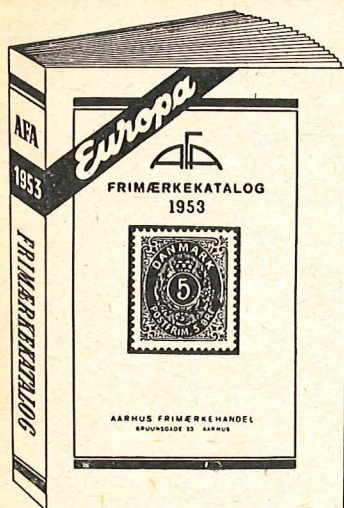
TRE POPULÆRE FELTER

Engelske kol., G. VI:			Nederl. kolonier:			Luftpost:		
Bahamas	121-36	90.00	Curacao	176-86	27.50	Alexandrette ...	1- 8	35.00
Burma T.M.	1-16	25.00	»	202-21	135.00	Costarica	123-35	26.50
Hongkong	157	15.00	»	191-96	15.00	Dom. Rep.	62-66	35.00
Jamaica	136-42	31.50	» P.A.	17-24	240.00	Egypt	1- 2	30.00
New Zealand ...	262-63	2.25	Surinam	271-74	15.00	Guatemala	153-58	55.00
Nyasaland	59-72	97.50	»	276-87	25.00	Mexico	139-43	60.00
Pakistan	1-19	130.00	» P.A.	12-14	77.50	Venezuela	160-76	225.00
Universitet, kpl.	25.00		Ned. India	318-27	120.00	Tyskland	38-39	140.00

Alle serier er ustemplete og komplette. Nummer etter Yvert.

Dette er bare noen få priser til orientering, men i de siste 25 år har jeg skaffet meg mange verdifulle kontakter rundt om i verden, og disse stilles til Deres rådighet til oppbygging av Deres samlinger. Jeg kan tilby Dem en personlig service av høyeste klasse hvis De vil ha umaken med å sende meg Deres spesielle ønsker. Hva jeg ikke har på lager, forsøker jeg å skaffe, og alt blir sendt til påsyn uten noensomhelst forpliktelse til kjøp. Det er umaken verd.

THERKEL CHRISTENSEN. Søndergade 4-6, Aarhus, Danmark.

Nå foreligger

AFA Europakatalog 1953

med 14 000 prisendringer fra siste års katalog og mange utvidelser. Den nye katalog er på 1088 sider med ca. 13 000 avbildninger. Heftet kr. 20.60, innb. i hellerret kr. 25.00 + porto.

AFA Skandinavienkatalog 1953

over skandinaviske merker med Grønland og DVI. 108 sider med 1000 avbildninger. Kr. 3.25.

Månedssbladet POPULÆR FILATELI bringer tillegg og prisrettelser til AFA katalogen, foruten rikt illustrerte frimerkeartikler og mange gode annonsetilbud. — Abonnement kan tegnes ved det norske postverk. Prøvenummer sendes gratis mot porto.

AFA kataloger fåes hos bok- og frimerkehandlere eller direkte fra

AARHUS FRIMERKEHANDL

Bruunsgade 33 — Aarhus — Danmark.

Fra vårt rikholdige lager av klassiske og moderne merker fra alle AFA landene ekspederer vi gjerne Deres ordrer til katalogens noteringer. Til framskredne samlere sendes gjerne utvalg i bedre merker etter mankooliste.

ZUMSTEIN

Europa-Katalog

1953

36. opplag

utkommer i begynnelsen
av september.

Ca. 1 200 sider, over 22 200 avbildninger, over 107 000 priser. — Innhold: Alle Europas frimerker, postkontorer i utlandet og de tidligere tyske kolonier. — Innbundet i lerretsbinding.

Pris: sv.frc. 13.50 + porto sv.frc. 0.60. Med register sv.frc. 14.75 + porto sv.frc. 0.60.

Fåes hos handlerne eller direkte fra

ZUMSTEIN & CIE. — Bern

Postsjekk-konto III 334

Postb. 1291 Bern-Transit Tel. (031) 2 29 44

Huller i Deres samlinger?

Mot ref. sendes gode utvalg fra de fleste land, spesielt TYSKLAND og HOLLAND. Oppgi helst hvilke merker som ønskes, billige eller dyre. Bedre merker helst etter mankolister. AFA.

SPESIALTILBUD:

600 forskjellige Holland	nkr. 120.00
1000 forskj. Holland og kolon. »	240.00
1500 Stor-Tyskland	» 100.00
2000 Stor-Tyskland	» 150.00

Gode serier:

Tsjekkoslovakia 75/77*	nkr. 30.00
Jugoslavia 424/7*	» 66.00
Holland Itep*	» 8.00

REKVISITA: Kataloger, hengsler, konvolutter, pincetter.

For øvrig alt i pakker for handlere.

Norske massevarer kjøpes eller tas i bytte til høyeste priser.

For frasortert kilo betales kr. 4.00 pr. kg.

T O R E G. S O L H E I M

Industrigaten 60 V I — Oslo.

Samler-annonser.

PRIS PR. LINJE KR. 1.00. MINIMUM KR. 5.00.
Beløpet må innsendes sammen med bestillingen.

Til mine stempelsamlinger er jeg kjøper av Norge nr. 4, 8, 14, 18 og 10 øre stolpeskrift, nummer-, datum-, d/s-avstpl. og håndskrevne.
Johan Lyder von Tangen - Boks 50, Bergen.

Jeg er kjøper av Norge nr. 1 til min typesamling. Har også typet byttemateriale om det foretrekkes. — *Aage Biering, Riisalléen 34, Slemdal, Oslo.*

Jeg er kjøper av Norge nr. 1 til min stempel-samling: nummer, datum, d/s-avstempl. og håndskrevne. Gir gjerne samme merke i bytte.
Johan Lyder von Tangen - Boks 50, Bergen.

Til salgs etter Norgeskatalogen 1951 ÷ 40 %: Nr. 110—113 ubr. (kompl.), nr. 213—216 ubr. (kompl), i stykkevis, par og 4-bl. Dessuten samtlige merker ubr. fra 1940—50 etter Norgeskatalogen ÷ 25 %. Alle merker er 1ste kl. Sendes mot ref.

Dr. A. Berg — Stavanger.

Venezuela, samling eller bedre stykker, søkes.
Abr. Od fjell — Minde, Bergen.

Norsk student mottar mankolister for Europa. Gunstige priser. Prima kvalitet. Nummer etter AFA. — *Kaare K. Gønner, Uhlandgasse 16 II, Graz, Østerrike.*

In exchange for 35 Scandinavien stamps value Afa kr. 20,—, or Zumstein sfr. 15,—. I will send you same quantity and value Germany. — *Anton Babst, Berlin W 35, Bautzenerstr. 8, Germany.*

Kjøper liten, gammel frimerkesamling, eller eldre, pene merker. Kolonier, oversjø.
Chr. Winther-Sørensen, Håkonsgt. 7, Larvik.

Innkjøpsliste over norske frimerker sendes på forlangende. Skriv: *Tom Kallevig, Madserud allé 33, Oslo.*

Prøveeksemplar av det store tyske frimerketidsskriftet Der Sammler-Dienst, og alle opplysninger, sendes mot 35 i frim. til porto og eksp. — *H. C. H. Handelsfirman C. Holmström, Ulricehamn, Sverige.*

Frimerkesaml. hele Verden, 5500 forskjellige, alle fra før 1941, kat.verdi kr. 3000.00, til salgs for kr. 800.00. — Norgessamling, ubrukt, 400 forskjellige, kat.verdi kr. 700.00, til salgs for kr. 450.00.

Georg Berge — Raudeberg, Nordfjord.

Send me good stamps of your country against France, Colonies and others. Always valid. — *Bertrand - 171 Boulevard Murat, Paris 16 c, France.*

U.P.U.-utvalg sendes på forlangende. Mankolister ekspederes. — *N. Nielsen, Hverringevej 15, Odense, Danmark.*

Sport-stempler ønskes til en utenlandsk bytteforbindelse. Kontant eller bytte. Landsturnstevnet 1-7-50. K.N.S. Landsregatta 25-6-48. Kongsvinger 28-6-49.

Trygve Sommerfeldt - Kongens gate 33, Oslo.

En specialsamling Sverige og Finland,

oppsatt i skinnbind, til salgs. — Interesserte bes skrive til *Postboks 128, Drammen.*

BYTTE

Jeg kan ta alt De har av massevare fra Skandinavia, og vil i stedet gi Dem merker fra hele verden (unntatt Skandinavia og Holland) etter Deres ønske. Send fortegnelse med nr. (AFA) og antall. De får omgående tilbud og utvalg til gjennomsyn.

ELOF NIELSEN

Hejmdalsgd. 4, Horsens, Danmark.

Bestillinger

på Tidsskriftet, særtrykk, enkelte nummer samt korrespondanse ang. annonser sendes til forretningsfører: *Kjøpmann F. C. Svendsen jr. — Sportsdepotet, Bergen.*